

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

Улсын Статистикийн Агент

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

2019/ I-V

Мэдээллийн нэгдсэн лавлах: WWW.1212.MN

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**

I-Y
2019

Сүхбаатар сум

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл.....	3
АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР	4
1. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	16
1.1 Хүн ам.....	16
1.2 ЭРҮҮЛ МЭНД	16
1.3. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ	22
1.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ.....	24
1.5 ГЭМТ ХЭРЭГ	25
2. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	27
2.1 МӨНГӨ, ЗЭЭЛ	27
2.2 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР	28
2.3 ГАДААД ХУДАЛДАА	30
2.4 ҮНЭ	30
3. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	33
3.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ.....	33
3.2 АЖ ҮЙЛДВЭР	40
4. БУСАД.....	43

Ерөнхий тэмдэглэл

- I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:
ГХ- Гэмт хэрэг
Х.н-Хэмжих нэгж
ХАА- Хөдөө аж ахуй
АҮ - Аж үйлдвэр
ЖДҮ- Жижиг дунд үйлдвэрлэл
СЭ - Сэлэнгэ
НХ – Нийгмийн халамж
ХЧТА-Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан
ЖА-Жирэмсний амралт
ҮОМШӨ-Үйлдэрийн осол мэргэжлээс шалгаалах өвчин
НӨАТ-Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
ҮХЭХӨЭ- Үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрх
ГӨЭ-Газар өмчлөх эрх
ШША-Шүүхийн шинжилгээний алба
ШШГГ-Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар
НДШ-Нийгмийн даатгалын шимтгэл
- II. Саруудыг ромбо тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)
- III. Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв
- IV. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:
... Мэдээлэл байхгүй
X Бүтцийн өөрчлөлт
0.0 Маш бага тоо
+, - Зөрүү
- Гүйцэтгэл байхгүй
* Дахин
"Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.
- V. "Төл" нь төлөвлөгөө, "Гүйц" нь гүйцэтгэл
- VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100.0 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Төсөв: Аймгийн төсвийн орлого зарлага нь төвлөрсөн төсвийн болон орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагаас бүрдэнэ.

Ажилгүйчүүд: Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд: Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс, хөдөлмөрийн төв бирж, хөдөлмөрийн хувийн биржид бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийг хамруулна.

Нийгмийн даатгал: нь иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм. Нийгмийн даатгалын сан нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ. Нийгмийн даатгалын хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчид тооцно.

Үнэ: Аймгийн төвийн захад борлогдож байгаа болон хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индекс: Өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

Гэмт хэрэг: Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулав.

Хээлтэгч мал: Нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд: Халдвартай , халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Аж үйлдвэр: Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний хэмжээ юм. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцоход нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2016 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно. Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Сэлэнгэ аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал

(2019 оны эхний 5 сарын байдлаар)

1. НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

1.1 Хүн ам

2019 оны эхний 5 сарын байдлаар манай аймагт бусад аймаг хотоос бүгд 1 321 хүн шилжин ирсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 72 (5.8%) хүнээр өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт шилжин ирэгсдийн 678 (51.3%) нь эрэгтэйчүүд, 643 (48.7 %) нь эмэгтэйчүүд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэйчүүдийн тоо 75 (11.1%) хүнээр өсөж, эмэгтэйчүүдийн тоо 13 (1.2%) хүнээр буурсан байна.

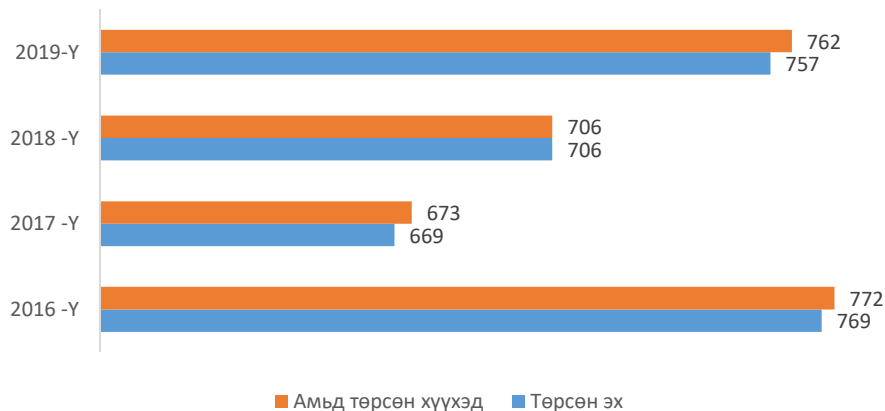

1.2 Эрүүл мэнд

Эхний 5 сарын байдлаар аймгийн хэмжээгээр нийт 757 эх амаржиж, 762 хүүхэд төрүүлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс амаржсан эх 51 (7.2%)-ээр, амьд төрсөн хүүхэд 56 (7.9%)-аар нэмэгдсэн байна. Төрөлтийг насны бүтцээр нь харахад 25-29 насны 239 (31.6%), 20-24 насны 167 (22.1%), 30-34 насны 191 (25.2%), 35-39 насны 107 (4.1%), 40-44 насны 15 (2.1%), 20 хүртэлх насны 37 (4.9%)-ийг тус тус эзэлж байна.

Нас барсан хүний тоо 195 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 19 (8.9%) хүнээр буурсан байна. 0-1 насны хүртэлх хүүхдийн эндэгдэл 4, 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 2 тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 50.0 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Нийт нас баралтын шалтгааны 12.2 хувь нь осол гэмтлийн, 21.3 хувь нь хорт хавдрын өвчний шалтгаантай байна.

Төрсөн эх, амьд төрсөн хүүхэд

Халдварт өвчнөөр 298 хүн өвчилж бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үеэс 147 (33.0%) хүнээр буурсан байна. Нийт халдварт өвчний 58.4 хувийг бэлгийн замын халдварт өвчин, 24.2 хувийг сүрьеэ, 17.4 хувийг бусад халдварт өвчин эзэлж байна.

2019 оны эхний 5 сард нийт 172 256 үзлэг хийсний 27.4 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 22.5 хувь нь гэрийн идэвхитэй үзлэг, 25.0 хувь нь диспансерийн хяналтын үзлэг эзэлж, нийт 14630 дуудлаганд үйлчилсний 13.2 хувийг алсын дуудлагаар үйлчилж яаралтай тусламж үзүүлсэн.

1.3 Хөдөлмөр

2019 оны эхний 5 сарын байдлаар бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 753 болсон нь өмнөх оны мөн үеэс 109 (12.6%) хүнээр, өмнөх сараас 67 (8.2%) хүнээр буурсан байна. Нийт бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 753 болсны 346 (45.9%) нь эмэгтэйчүүд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 56.3 хувийг ерөнхий боловсролтой, 21.4 хувийг дээд боловсролтой, 17.4 хувийг мэргэжилтэй ажилчид, 4.2 хувийг тусгай дунд боловсролтой, 0.7 хувийг боловсролгүй хүмүүс эзлэх боллоо. Шинэ ажлын байранд 220 иргэн ажилд зуучлагдсаны 46 иргэн ХАА, ан агнуур, ОАА, загас агнуурын салбарт, 33 иргэн худалдаа, гэр ахуйн засвар, үйлчилгээний салбарт, 32 иргэн боловсруулах үйлдвэрт, 27 иргэн барилгын салбарт, 21 иргэн зочид буудал, зоогийн газрын салбарт, 18 иргэн уул уурхайн салбарт, 17 иргэн төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагааны салбарт, 8 иргэн боловсролын салбарт, 18 иргэн бусад салбарт ажилд орсон байна.

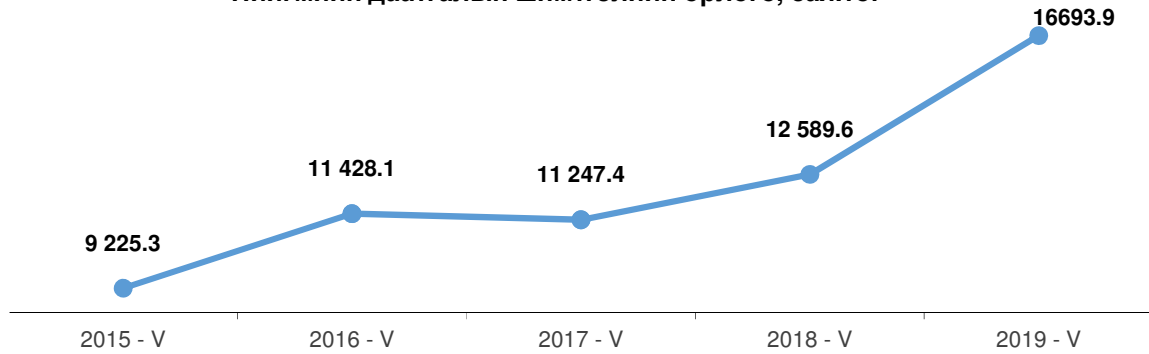
Энэ сард бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс 107 хүн ажилд зуучлагдан орж, 279 хүн идэвхгүйн улмаас хасагдаж, 319 хүн шинээр бүртгэгдсэн байна.

1.4 Нийгмийн даатгал, халамж

2019 оны эхний 5 сарын байдлаар тэтгэврийн даатгалын сангаас 16 740 тэтгэвэр авагчдад 28 908.4 сая төгрөгийг олгосон нь өмнөх оны мөн үеэс тэтгэвэр авагчид 568 (3.5%) хүнээр өсч, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 3 438.7 (13.5%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Тэтгэмжийн даатгалын сангаас 3 264 хүнд 1 309.7 сая төгрөгийг ХЧТА, ЖА, оршуулга, ҮОМШӨ-ны даатгалын сангаас ҮО тэтгэвэр, ХЧТА-ны тэтгэмж, нөхөн төлбөр, сувиллын зардалд 246 хүнд 494.7 сая төгрөг, Ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 218 хүнд 325.9 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн тэтгэмжид тус тус олгожээ.

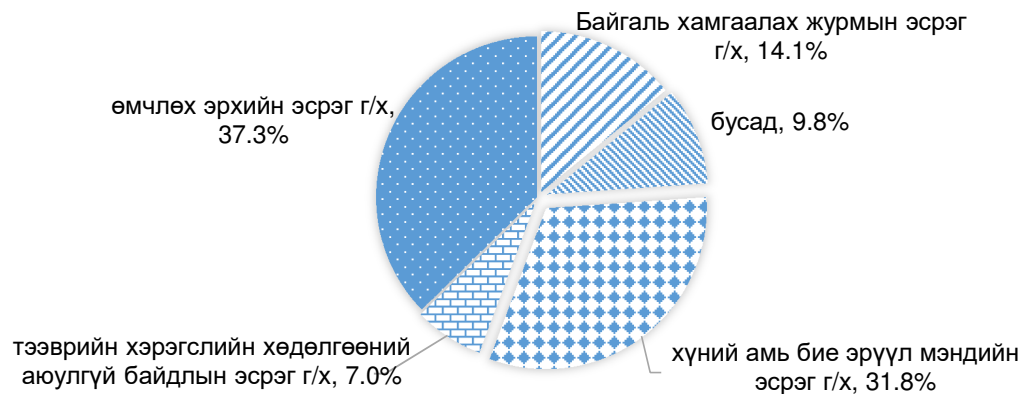
Нийгмийн халамжийн сангаас 35 856 хүнд 6 431.8 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгосон нь өмнөх оны мөн үеэс нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж авагчид 954 (2.7%) хүнээр өсч, олгосон тэтгэвэр тэтгэмжийн хэмжээ 396.7 (6.6%) сая төгрөгөөр өсчээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая.төг**1.5 Гэмт хэрэг**

2019 оны эхний 5 сарын байдлаар нийт 327 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн урьд оны мөн үеэс 29 (9.7%)-өөр өссөн байна. Нийт гэмт хэргийн 73 (22.3%) нь согтуугаар үйлдэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 6 (7.5%)-аар буурсан байна.

Иргэн болон байгууллагад нийт 1 169.7 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үеэс 748.4 (2.7дахин) сая төгрөгөөр өссөн байна. Учирсан хохирлоос 291.8 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, нөхөн төлөлт 26.1 хувьтай байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 122 (37.3%) нь өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 104 (31.8%) нь хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 46 (14.1%) нь байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг, 23 (7.0%) нь тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 32 (9.8) нь бусад төрлийн гэмт хэрэг эзэлж байна. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн 21 (17.2%) нь малын хулгай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 9 (75.0%)-өөр өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, төрлөөр**1.6 Хилээр орсон, гарсан иргэд**

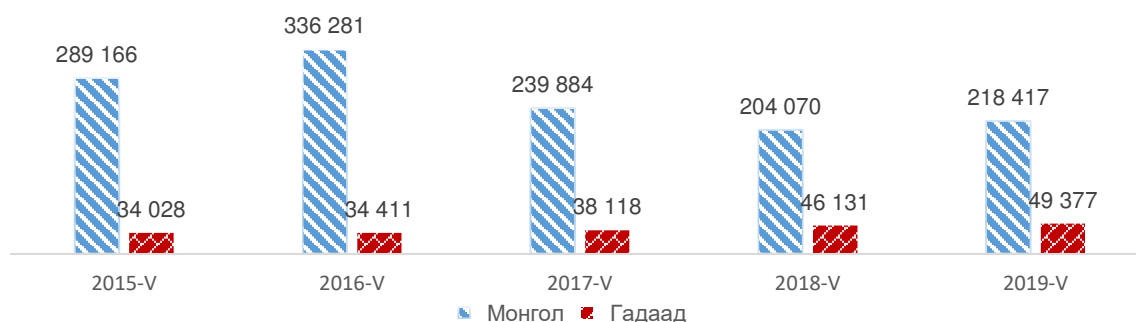
Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг болон Сүхбаатар боомтоор давхардсан тоогоор 267.8 мянган зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс тоо 17.6 (7.3%) мянган хүнээр өссөн байна. Нийт зорчигчдын 218.4 (81.6%) мянга нь Монгол иргэд, 49.4 (18.4%)

мянга нь гадаад иргэд байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хилээр нэвтэрсэн Монгол иргэдийн тоо 14.3 (7.0%) мянган хүнээр, гадаад иргэдийн тоо 3.2 (7.0%) мянган хүнээр өссөн үзүүлэлтэй байна.

Монгол-Оросын хилийг хялбарчилсан журмаар хил нэвтрэх эрхийн үнэмлэхээр 10 783 хүн зорчсон байна.

Хилээр орсон гарсан иргэд

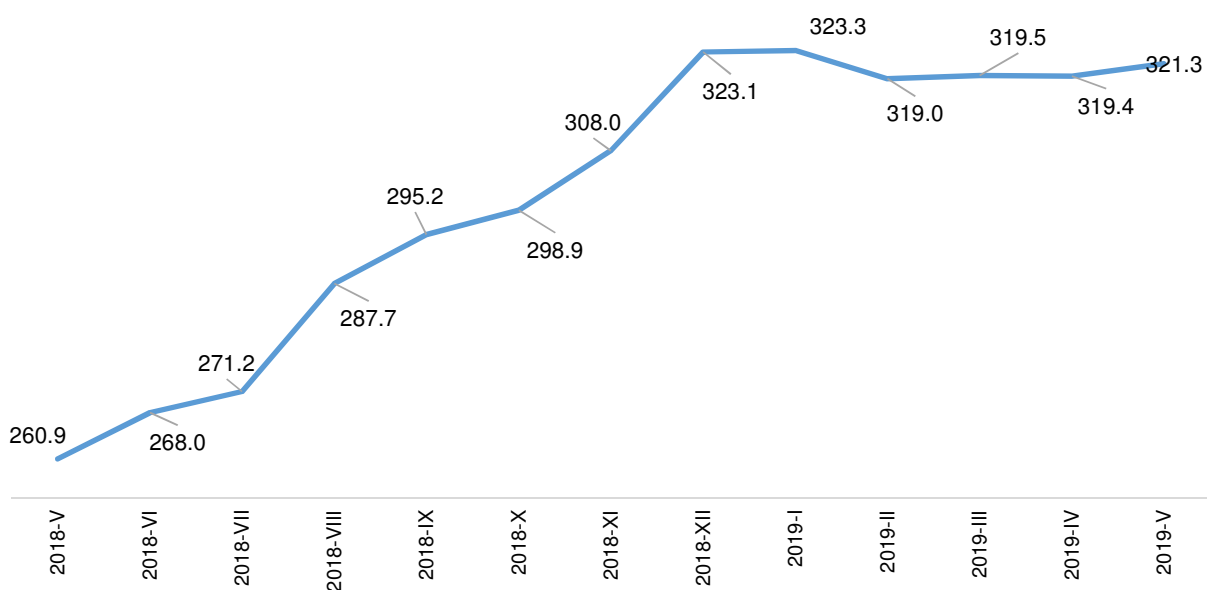
2. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2.1 Мөнгө, банк

Монгол банкны мэдээгээр энэ сард кассын цэвэр орлого 46 771.4 сая төгрөг, цэвэр зарлага 48 374.5 сая төгрөгт хүрчээ. Зээлийн өрийн үлдэгдэл 321 300.1 сая төгрөг байгаа ба үүний 2.7 хувийг чанаргүй зээл эзэлж байна. Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 97 550.1 сая төгрөг байна.

Зээлийн өрийн үлдэгдэл /тэрбум.төг/

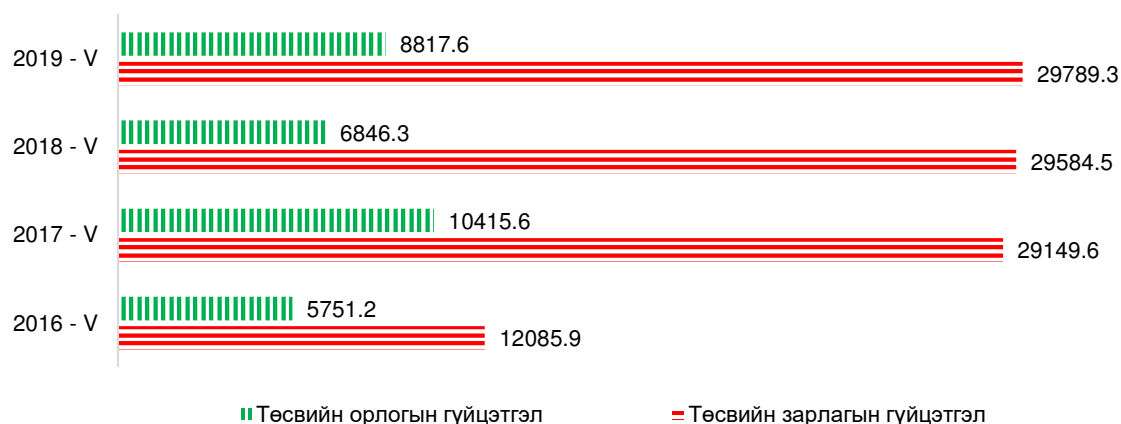

2.2 Төрийн сан, татвар

2019 оны 5 дугаар сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн орлого 8 817,5 (68.6 %) сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс аймгийн төсвийн орлого 6 737.8 (72.1%) сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй, сумдын төсвийн орлого 2 079.7 (59.4%) сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна. 2019 оны 05 дүгээр сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн зарлага 29 789.2 (73.2%) сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын зарлага 9 344.0 (57.9%) сая төгрөгийн, Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын төсвийн зарлага 20 445.1 (83.2%) сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна.

5 дугаар сард нийт 28.1 сая төгрөгийн авлага, 1 084.8 сая төгрөгийн өглөг үүссэн байна. Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн гүйцэтгэл 175.0 (100.0%) сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагын гүйцэтгэл /сая.төг/

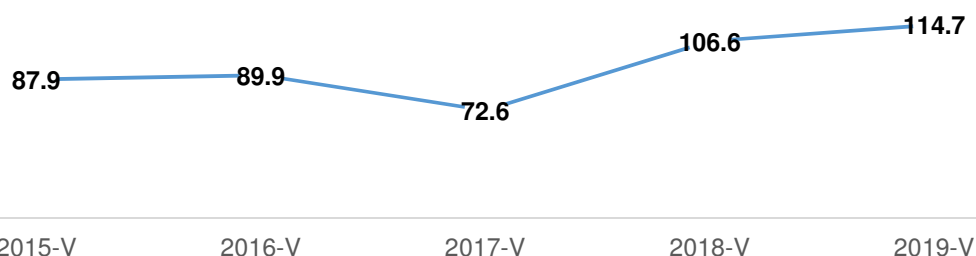

2.3 Гадаад худалдаа

Сэлэнгэ аймагт 2019 оны эхний 5 сарын байдлаар гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 114.7 сая америк доллар, үүнээс экспорт 0.6 сая америк доллар, импорт 106.1 сая америк доллар байна.

Нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 8.1 (7.6%) сая америк доллар, үүнээс экспорт 2.0 (4.7дахин) сая америк доллар, импорт 6.0 (5.8%) сая америк доллараар тус тус өссөн байна.

Гадаад худалдааны бараа эргэлт, сая.\$

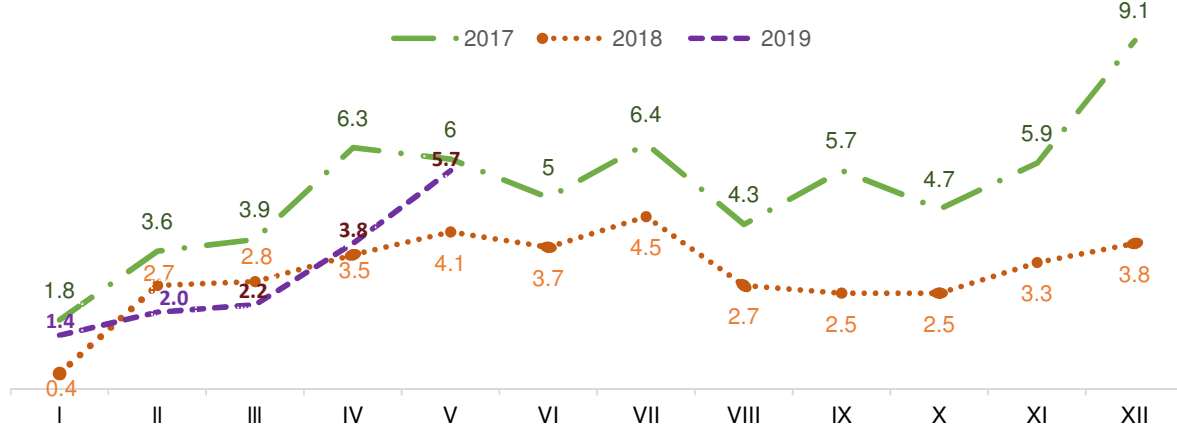
2.4 Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2019 оны 5 сард өмнөх сараас 1.7 хувиар өсч, өмнөх оны мөн үеэс 5.4 хувиар өссөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх оны мөн үеэс 5.4 хувиар өсөхөд хүнсний бараа согтууруулах бус ундаа 13.6 хувь, тээвэр 4.8 хувь, орон сууц ус цахилгаан хийн болон бусад түлш 2.9 хувь, гэр ахуйн тавилга гэр ахуйн бараа 2.5 хувь, согтууруулах ундаа тамхи мансууруулах бодис 1.7 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ 1.2 хувь, эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ 1.1 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 1.7 хувиар өсөхөд хүнсний бараа согтууруулах бус ундаа 4.6 хувь, тээвэр 1.5 хувь, согтууруулах ундаа тамхи мансууруулах бодис 0.1 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа 0.1 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний үнийн индекс (өмнөх оны 12 дугаар сар = 100%), хувь

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 5.7 хувиар өсөхөд хүнсний бараа согтууруулах бус ундаа 17.7 хувь, орон сууц ус цахилгаан хийн болон бусад түлш 1.3 хувь, бусад бараа үйлчилгээний салбарын үнэ 1.8 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

ХАА-н бүтээгдэхүүний үнэ

Малын үнэ 2018 оны мөн үеэс бод малын хувьд 50 000-700 000 төгрөгөөр, бог малын хувьд 50.000 төгрөгөөр өссөн байна. Түүхий эдийн үнийн хувьд адууны шир 7 000 (70.0%) төгрөг, үхрийн шир 20 000 (5 дахин) төгрөг, хонины нэхий 1 500 (3 дахин) төгрөгөөр тус бүр буурсан байна.

3. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1 Хөдөө аж ахуй

Аймгийн хэмжээнд 2018 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 726.8 мянган хээлтэгч малын 554.5 мянга (76.3%) нь 2019 оны эхний 5 сарын байдлаар төллөсөн байна. Гүүний 52.6 хувь, үнээний 60.0 хувь, ингэний 83.6 хувь, эм хонины 80.4 хувь, эм ямааны 79.7 хувь нь төллөжээ. Мал төллөлтийн хувь Алтанбулаг, Орхонтуул, Жавхлант сумдад өндөр буюу 85.5-99.4 хувьтай байна.

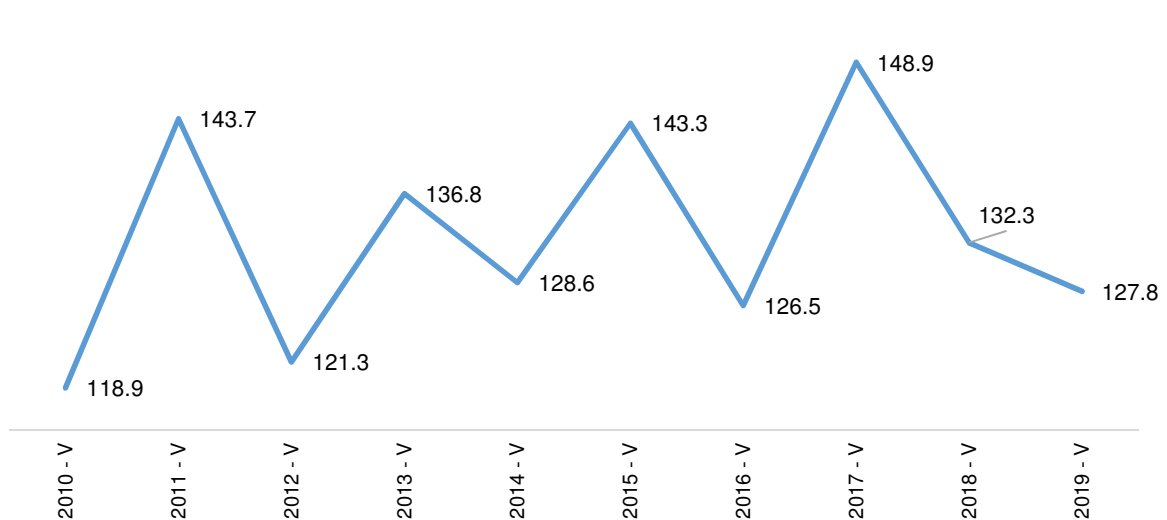

Аймгийн хэмжээнд гарсан төлийн 99.1 хувь буюу 550.1 мянган толгой төл бойжиж байна. Бойжуулсан төл өмнөх оны мөн үеэс 7.7 (1.4%) мянгаар өссөн байна.

Том малын зүй бус хорогдол 2019 оны эхний 5 сард аймгийн хэмжээнд 2.9 мянга болж, өмнөх оны мөн үеэс 5.8 (2 дахин) мянгаар буурав. Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл адуу 240 толгой, үхэр 709 толгой, тэмээ 1 толгой, хонь 1060 толгой, ямаа 900 толгой байна. Нийт хорогдсон малын 36.4 хувийг хонь, 30.9 хувийг ямаа эзэлж байна.

2019 оны 5 сарын тариалалтын явцын мэдээгээр Сэлэнгэ аймаг 127.8 мян.га-д үр тариа, 1.9 мян.га-д төмс, 1.9 мян.га-д хүнсний ногоо тариалсан байна. Үүнийг 2018 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 4.5 мян.га, хүнсний ногоо 0.06 мян.га-р тус бүр бага, төмс 0.02 мян.га-р их тариалсан байна.

Үр тариа /мян.га/

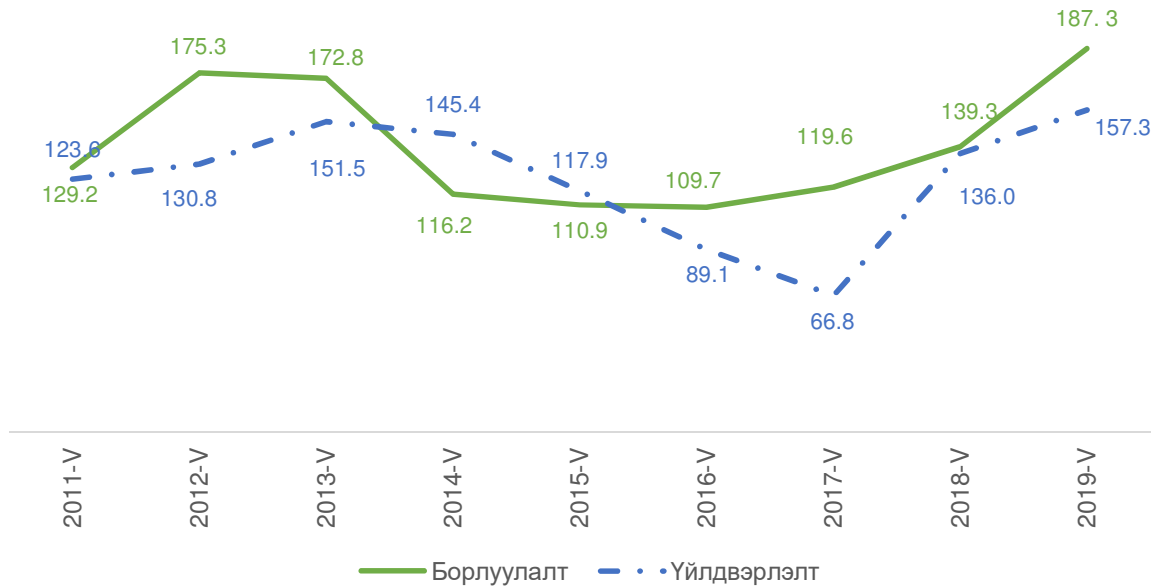

3.2 Аж үйлдвэр

2019 оны эхний 5 сарын байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт 157.2 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 187.3 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийгдсэн нь урьд оны мөн үеэс үйлдвэрлэлт 21.3 (15.6%) тэрбум төгрөгөөр, борлуулалт 48.1 (34.5%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 90.4 (57.5%) тэрбум төгрөг нь уул уурхайн салбарт, 42.2 (26.9%) тэрбум төгрөг нь хүнсний салбарт, 19.1 (12.2%) тэрбум төгрөг нь барилгын материалын салбарт, 5.4 (3.4%) тэрбум төгрөг нь бусад салбарт бүтээгджээ.

Сумдын жижиг, дунд үйлдвэрүүд аймгийн аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 0.4 хувьтай тэнцэх 221.0 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 250.3 сая.төгрөгийн борлуулалт хийжээ.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт (тэрбум төг)**4 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ****4.2 Цаг уур орчны мэдээ****ТАНЫ АНХААРАЛД**

Цаг агаарын сарын урьдчилсан мэдээнд тухайн сард агаарын дундаж температур болон орох хур тунадасны хэмжээ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад ямар байхыг баруун (Баян-Өлгий, Ховд, Увс, Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор), төв (Архангай, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ, Төв, Орхон, Дархан-Уул), зүүн (Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар), говийн (Дундговь, Өмнөговь, Дорноговь, Говь-Сүмбэр) нутгийн гэсэн 4 бүс нутаг тус бүрээр ялган зааж өгдөг.

Түүнчлэн хэдий үед нутгийн аль хэсэгт дулаарах, хүйтрэх, бороо, цас орох, салхи шуурга болохыг тусгана. Цаг агаарын үзэгдэл нутгийн 30 хувиас хэтрэхгүйгээр зурвас газраар ажиглагдах тохиолдолд “зарим газраар”, 30-70 хувьд “ихэнх нутгаар”, 70 хувиас дээш нутгийг хамрах тохиолдолд “бүх нутгаар” гэсэн нэр томъёо хэрэглэдэг. Дулааны улиралд агаарт болон хөрсний гадарга дээр температур 00-аас бага болж хүйтрэхийг “цочир хүйтрэл” гэнэ.

Цаг агаарын урьдчилсан мэдээг өдөр бүр 12 цагаар болон нэг, тав хоногоор нарийвчлан гаргаж радио, телевиз, хэвлэлээр нийтэд мэдээлдэг. Цаг агаарын байдал эрс өөрчлөгдөн цаашид хөдөө аж ахуйн болон эдийн засгийн бусад салбарын хэвийн үйл ажиллагаанд саад хийхээр аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрч болзошгүй тохиолдолд “Урьдчилан анхааруулах мэдээ”, “Урьдчилан сэрэмжлүүлэх мэдээ” гаргаж радио, телевизээр нийт ард иргэдэд, харин ноцтой бэрхшээл учруулж эд хөрөнгө, иргэдийн амь нас хохирохоор онц аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрэхээр бол “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ” гаргаж “Харанга” дохиотойгоор мэдээлэх ба мэдээллийг онцгой байдлын шугамаар нийт ард иргэд, төр засгийн бүх шатны удирдлагад яаралтай хүргэдэг. Засаг дарга нар “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ”-г хүлээн авмагц мэдээллийг өөрийн харъяа нутаг дэвсгэрийн иргэдэд хүргэх, гамшгаас хамгаалах,

гамшгийн голомтод ажиллах, сэргээн босгох үйл ажиллагааг шуурхай зохион байгуулах үүрэгтэй.

Ус, цаг агаарын гамшигт үзэгдлийн улмаас хүний амь нас эрсдсэн, байгаль орчин, эд хөрөнгөнд хохирол учирсан тохиолдолд сум, дүүргийн Засаг дарга ажлын хэсэг томилон ажиллуулж, уг гамшигт үзэгдлээс хамгаалах талаар зохион байгуулсан арга хэмжээ, үр дүн, учирсан хохирол, гарсан зардлын талаархи мэдээллийг нэгтгэн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Онцгой байдлын газар, хэлтэс, Улсын онцгой байдлын ерөнхий газарт, аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төв Ус цаг уурын хүрээлэнд 3 хоногийн дотор тус тус ирүүлнэ.

Цаг агаарын мэдээний талаар лавлах, эсвэл байгаль цаг уурын сонин хачин үзэгдлийн талаархи мэдээллийг Улаанбаатар хотын 326606, 326609 утсаар өгөх юмуу “УБ-46, Жуулчны гудамж-5, Ус цаг уурын хүрээлэнгийн “Урьдчилан мэдээлэх сектор” гэсэн хаягаар ирүүлнэ.

Уур амьсгалын тойм

6 дугаар сарын агаарын дундаж температур уур амьсгалын дунджаар Сэлэнгэ аймгийн нутгаар 15-20 градус дулаан байдаг боловч зарим жил энэ утгаас нилдээ хазайдаг. Тухайлбал, сүүлийн жилүүдийн байдлаар 2003 онд нутгийн баруун хэсгээр, 2000-2002, 2004, 2007, 2010, 2011, 2017 онд ихэнх сумдын нутгаар 1-3 градусаар дулаан болж, 2007, 2017 онд үнэмлэхүй их температур аймгийн нутгаар 38-41 градус хүрч халж байсан бол 1983-1985, 1987-1990, 1996 онд ихэнх сумдын нутгаар уур амьсгалын дунджаас 1-3 градусаар хүйтэрч үнэмлэхүй бага температур нийт нутгаар 1 градус дулаанаас 4 градус хүрч цочир хүйтэрч байв.

Энэ сард уур амьсгалын дунджаар Сэлэнгэ аймгийн нутгаар 50-70 мм бороо ордог боловч 1981, 1995, 1998, 2005, 2007, 2017 онд дунджаас харьцангуй бага бороо орсон байна.

Дуу цахилгаан жил бүр 4-8, зарим жил 10-14 удаа ажиглагддаг. Салхины хурд 15 м/с-ээс их ажиглагдах тохиолдол жил бүр 1-3, зарим жилд 7-9 удаа ажиглагддаг.

ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Агаарын температурын сарын дундаж нь 15-20 градус дулаан буюу олон жилийн дунджийн орчим байна. **(1 дүгээр зураг).**

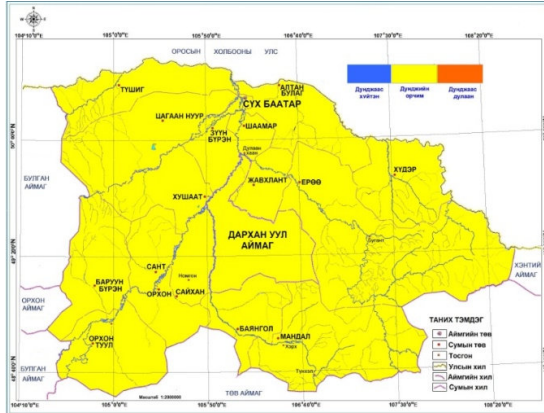
Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн ба дунд үеэр сэрүүсч шөнөдөө 1-6 градус өдөртөө 16-21 градус дулаан байна. Мөн гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр дулаарч шөнөдөө 4-9 градус, өдөртөө 19-24 градус дулаан байна. Хоёрдугаар арав хоногийн дунд үе, гуравдугаар арав хоногийн эхэн үеэр нийт нутгаар шөнөдөө 14-19 градус, өдөртөө 31-36 градус хүрч хална. Бусад хугацаанд шөнөдөө 8-13 градус, өдөртөө 22-27 градус дулаан байна.

Энэ сард олон жилийн дунджаас бага бороо орох төлөвтэй **(2 дугаар зураг).**

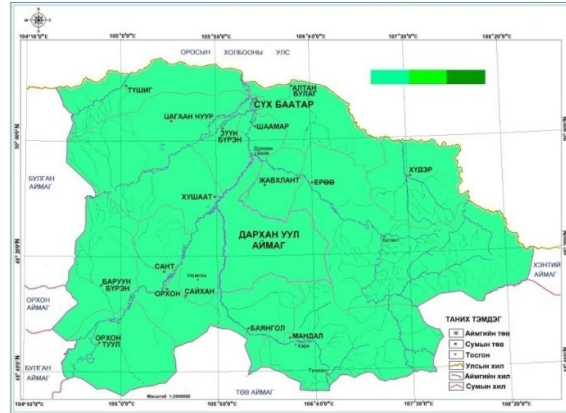
Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн ба сүүлчээр ихэнх сумдын нутгаар бороо, гуравдугаар арав хоногийн эхэн үеэр зарим сумдын нутгаар түр зуурын бороо орно. Дуу цахилгаантай. Бороо орох үеүдэд салхи зарим газраар 12-14 м/с, зарим үед түр зуур 19-24 м/с хүрч ширүүсч болзошгүй.

6-р сарын агаарын температурын урьдчилсан мэдээ

6-р сарын хур тунадасны урьдчилсан мэдээ

5 БУСАД

а . Хяналт шалгалт

Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар 2019 оны эхний 5 сарын байдлаар 754 аж ахуйн нэгж байгууллага, 222 иргэнд хяналт, шалгалт хийж, 1 925 зөрчил дутагдал илрүүлж, 457 зөрчил арилгуулсан байна.

б. Онцгой байдлын газрын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд 312 объект, 17 айл өрхөд үзлэг шалгалт хийж 955 зөрчил илрүүлэн 325 зөрчил дутагдлыг арилгуулсан байна. 2019 оны эхний 5 сарын байдлаар объектод 73, ой хээрийн 6 гал түймэр гарч 371.7 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

в. Түүвэр судалгаа

2019 оны эхний 5 сарын байдлаар Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааг 170 өрхөөс, Ажиллах хүчний судалгааг 260 өрхөөс авч, судалгаанд хамрагдсан өрхүүдэд урамшуулал болгон 1 630.0 мянган төгрөг олгоод байна.

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Д.ГҮНДЭГМАА

1. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**1.1 Хүн ам****1.1.1 ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар**

Сумын нэр	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V		2019 I-V	
			Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
Дүн	863	774	1 249	656	1 321	643
Алтанбулаг	30	37	20	8	16	8
Ерөө	41	60	55	31	77	33
Зүүнбүрэн	26	26	34	23	28	13
Мандал	150	157	487	279	444	218
Орхон	17	14	19	6	17	8
Сант	17	17	32	15	43	18
Цагааннуур	38	21	30	14	56	29
Баянгол	48	59	68	30	81	40
Сайхан	115	71	106	47	188	83
Орхонтуул	26	35	24	16	46	25
Баруунбүрэн	23	21	30	15	51	28
Шаамар	21	47	44	25	48	26
Хүдэр	24	16	20	7	37	16
Сүхбаатар	202	151	226	118	110	61
Жавхлант	31	16	12	5	24	11
Түшиг	29	5	16	5	31	17
Хушаат	25	21	26	12	24	9

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

1.2 ЭРҮҮЛ МЭНД**1.2.1 ТӨРӨЛТ**

Сумын нэр	Төрсөн эх				<u>2019 I-V</u> 2018 I-V
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
ДҮН	769	669	706	757	107.2
Алтанбулаг	1	1	1		
Ерөө	25	11	24	19	79.2
Зүүнбүрэн	4	1	4	2	50.0
Мандал	248	235	244	250	102.5
Орхон					
Сант					
Цагааннуур	2	8	8	4	50.0
Баянгол	1	3	1	1	100.0
Сайхан	51	38	35	37	105.7
Орхонтуул	6	1	5		
Баруунбүрэн	2		4	1	25.0
Шаамар	1	1	2		
Хүдэр		1	1	1	100.0
Сүхбаатар	413	364	369	432	117.1
Жавхлант		1		1	
Түшиг	12	4	7	9	128.6
Хушаат	3		1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.2 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	амьд төрсөн хүүхэд								$\frac{2019 \text{ I-V}}{2018 \text{ I-V}}$
	2016 I-V		2017 I-V		2018 I-V		2019 I-V		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	772	364	673	384	706	338	762	373	107.9
Алтанбулаг	1	1	1	1	1				
Ерөө	25	12	11	6	24	13	20	9	83.3
Зүүнбүрэн	4	1	1	1	3	1	2	1	66.7
Мандал	251	112	238	137	244	118	253	130	103.7
Орхон									
Сант									
Цагааннуур	2		7	4	8	4	4	2	50.0
Баянгол	1		3	2	1		1		100.0
Сайхан	51	30	38	25	35	19	38	19	108.6
Орхонтуул	6	4	1	1	5				
Баруунбүрэн	2	1			3	2	1		33.3
Шаамар	1		1		2	1			
Хүдэр			1	1	2		1		50.0
Сүхбаатар	413	198	366	204	369	175	432	206	117.1
Жавхлант			1	1			1		
Түшиг	12	5	4	1	8	5	9	6	112.5
Хушаат	3				1				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.3 ТӨРСӨН ЭХ, боловсролоор

Үзүүлэлт	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	$\frac{2019 \text{ I-V}}{2018 \text{ I-V}}$
Бүгд	769	669	706	757	107.2
Дээд боловсрол	145	151	166	181	109.0
Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол	37	34	35	35	100.0
Дунд боловсрол	531	435	471	485	103.0
Бага боловсрол	41	40	28	40	142.9
Боловсролгүй	15	9	6	16	2.6*

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.4 ТӨРСӨН ЭХ, насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	$\frac{2019 \text{ I-V}}{2018 \text{ I-V}}$
Бүгд	769	669	706	757	107.2
20 хүртэлх	54	47	35	37	105.7
20 - 24	209	185	176	167	94.9
25 - 29	243	188	216	239	110.6
30 - 34	137	139	153	191	124.8
35 - 39	99	89	108	107	99.1
40 - 44	27	21	18	15	83.3
45 - 49				1	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.5 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ

Сумын нэр	0-1 хүртэлх насны хүүхэд			
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V
Дүн	19	8	10	4
Алтанбулаг				
Ерөө	1	1		
Зүүнбүрэн			1	
Мандал	4	2	1	
Орхон				
Сант				
Цагааннуур	1	1		
Баянгол		1		
Сайхан	1		1	
Орхонтуул				
Баруунбүрэн	1			
Шаамар	1			
Хүдэр				
Сүхбаатар	10	3	7	4
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	1-5 хүртэлх насны хүүхэд			
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V
Дүн	3	3	2	2
Алтанбулаг				
Ерөө		1		
Зүүнбүрэн				
Мандал		1		
Орхон				
Сант	1			
Цагааннуур				
Баянгол				
Сайхан		1		1
Орхонтуул				
Баруунбүрэн				
Шаамар				
Хүдэр				
Сүхбаатар	2		1	1
Жавхлант			1	
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.5 НАС БАРАЛТ

Сумын нэр	нас баралт								$\frac{2019 \text{ I-V}}{2018 \text{ I-V}}$
	2016 I-V		2017 I-V		2018 I-V		2019 I-V		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	239	106	194	74	214	75	195	70	91.1
Алтанбулаг	8	5	7	3	15	5	12	3	80.0
Ерөө	21	5	19	8	16	5	14	3	87.5
Зүүнбүрэн	5	2	5	1	4	1	6	2	150.0
Мандал	51	23	54	17	69	26	46	22	66.7
Орхон	3	2	5	3	5	1	3		60.0
Сант	4	2	4	2			5	1	
Цагааннуур	8	1	8	1	6	4	7	4	116.7
Баянгол	15	6	5	3	3	1	6		2.0*
Сайхан	22	12	14	5	20	7	16	6	80.0
Орхонтуул	8	5	5	3	4	1	10	3	2.5*
Баруунбүрэн	7	1	5	4	5	3	8	6	160.0
Шаамар	9	6	8	5	6	2	9	4	150.0
Хүдэр	6	2	3		3	1	3		100.0
Сүхбаатар	61	26	46	18	50	16	45	14	90.0
Жавхлант	2		3		4	1	1		25.0
Түшиг	5	4	1		4	1			
Хушаат	4	4	2	1			4	2	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.6 НАС БАРАЛТ, насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	$\frac{2019 \text{ I-V}}{2018 \text{ I-V}}$
Бүгд	239	194	214	195	91.1
Эмэгтэй	106	74	75	70	93.3
0 - 1	19	8	10	4	40.0
1 - 5	3	3	2	2	100.0
6 - 18	6	4	2	3	150.0
19 - 54	77	58	67	52	77.6
54-с дээш	134	121	133	134	100.8

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.7 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД

Сумын нэр	Бүх халдварт өвчин				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
ДҮН	1424	292	445	298	67.0
Алтанбулаг	39	17	40	17	42.5
Ерөө	92	8	15	10	66.7
Зүүнбүрэн	22	18	5	5	100.0
Мандал	510	39	66	50	75.8
Орхон	8	1	10		0.0
Сант	14	1		1	
Цагааннуур	64	14	19	12	63.2
Баянгол	24	3	29	10	34.5
Сайхан	9	18	34	17	50.0
Орхонтуул	9	6	6	5	83.3
Баруунбүрэн	19		2	2	100.0
Шаамар	40	22	10	12	120.0
Хүдэр	47	3	6	1	16.7
Сүхбаатар	467	133	180	135	75.0
Жавхлант	22	1	5	1	20.0
Түшиг	9	6	16	3	18.8
Хушаат	29	2	2	17	8.5*

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Бэлгийн замын өвчин				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
ДҮН	186	154	324	174	53.7
Алтанбулаг	9	7	34	5	14.7
Ерөө	7	1	7	4	57.1
Зүүнбүрэн	5	6	5	3	60.0
Мандал	28	16	40	29	72.5
Орхон			9		
Сант		1			
Цагааннуур	8	9	17	9	52.9
Баянгол			22	3	13.6
Сайхан	13	8	30	6	20.0
Орхонтуул	2	2	2	2	100.0
Баруунбүрэн	8			1	
Шаамар	3	11	9	11	122.2
Хүдэр	4	2	2		
Сүхбаатар	90	84	133	97	72.9
Жавхлант	2	2	2	1	50.0
Түшиг	4	5	12	2	16.7
Хушаат	3			1	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Гипатит				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
ДҮН	3	0	2	1	50.0
Алтанбулаг			1		
Ерөө					
Зүүнбүрэн					
Мандал	3				
Орхон					
Сант					
Цагааннуур					
Баянгол					
Сайхан					
Орхонтуул					
Баруунбүрэн					
Шаамар					
Хүдэр					
Сүхбаатар				1	
Жавхлант					
Түшиг					
Хушаат			1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Сүрьеэ				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
ДҮН	108	93	85	72	84.7
Алтанбулаг	8	8	4	9	2.2*
Ерөө	2	7	8	6	75.0
Зүүнбүрэн	1			2	
Мандал	26	23	22	16	72.7
Орхон	4	1	1		
Сант	1				
Цагааннуур	4	5	2	2	100.0
Баянгол	9	3	7	7	100.0
Сайхан	10	7	4	6	150.0
Орхонтуул	5	4	3	3	100.0
Баруунбүрэн			2	1	50.0
Шаамар	5		1	1	100.0
Хүдэр	2		1	1	100.0
Сүхбаатар	31	32	23	16	69.6
Жавхлант			3		
Түшиг		1	3	1	33.3
Хушаат		2	1	1	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.3. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ**1.3.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮД**, боловсролоор

Үзүүлэлт	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
Бүгд	972	1266	862	753	87.4
-Үүнээс эмэгтэй	418	582	467	346	74.1
-дээд	203	353	249	161	64.7
-тусгай дунд	73	97	65	32	49.2
-ерөнхий боловсролтой	531	608	377	424	112.5
-мэргэжилтэй ажилчид	158	200	162	131	80.9
-боловсролгүй	7	8	9	5	55.6

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.3.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО сумдаар,

Сумын нэр	Сарын эхний ажилгүйчүүд	Тухайн сард хасагдсан		Нэмэгдсэн	Сарын эцэс
		Ажилд зуучлагдсан	Идэвхгүйн улмаас хасагдсан		
ДҮН	820	107	279	319	753
Алтанбулаг	31		10	20	41
Ерөө	72	13	4	26	81
Зүүнбүрэн	5	6	3	6	2
Мандал	142	36	27	71	150
Орхон	8	6	5	6	3
Сант	9	4	5	18	18
Цагааннуур	38	7	20	19	30
Баянгол	85	8	16	16	77
Сайхан	60	7	26	12	39
Орхонтуул	21		13	18	26
Баруунбүрэн					0
Шаамар	62	10	36	11	27
Хүдэр	25		11	13	27
Сүхбаатар	192		92	59	159
Жавхлант	3		3	4	4
Түшиг	64	10	5	16	65
Хушаат	3		3	4	4

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.3.3 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР

	Бүгд	ХАА, ан агнуур, ОАА, загас агнуур	Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Боловсруулах үйлдвэр	Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	Барилга	Худалдаа, гэр ахуйн засвар, үйлчилгээ	Зочид буудал, зоогийн газар	Тээвэр, холбоо	Санхүүгийн үйл ажиллагаа	мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа	Боловсрол	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	урлаг, үзвэр, үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа
ДҮН	220	46	18	32	1	27	33	21	2	4	0	1	17	8	4	6
Алтанбулаг	3												2		1	
Ерөө	14	1	3	1			4						3	1		1
Зүүнбүрэн	0															
Мандал	49	12		11			16	5				1	2			2
Орхон	4	4														
Сант	12	3		1			2						3	3		
Цагааннуур	11			4			4			3						
Баянгол	7	4	1					2								
Сайхан	14	5					1	5		1				2		
Орхонтуул	3							1					2			
Баруунбүрэн	0															
Шаамар	15	2		5			2	2					2	1		1
Хүдэр	7			4				3								
Сүхбаатар	42	4		3		27	2	3	1							2
Жавхлант	2												2			
Түшиг	33	11	14	2	1				1				1		3	
Хушаат	4			1			2							1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ**1.4.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САН**

Үйлчилгээний төрөл	Хүн	Мөнгөн дүн, сая.төг
Халамжийн тэтгэвэр	2 444	1 968.6
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	3 023	861.2
Онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж	28	33.6
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	10	10.5
Жирэмсэн эхчүүдэд олгосон мөнгөн тэтгэмж	1 732	175.0
Ахмад дайчин, алдар цолтон ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	68	34.9
Эхийн алдар одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	8 513	1 118.4
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	3 296	202.7
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тусламж, хөнгөлөлт	324	72.5
Насны хишиг	4 482	352.5
Цалинтай ээж хөтөлбөр	5 707	1 224.3
Өрх толгойлсон эх, эцэг хөтөлбөр	204	63.6
Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ	6 025	314.2
Ахмад настны хөнгөлөлт		
Нийт	35 856	6 431.8

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.4.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, АВЛАГА, сумаар, сая.төг

Сумдын нэр	НДШ-ийн орлого			НДШ-ийн авлага		
	төл	гүй	хувь	а/а нэгж	төсөв	бүгд
ДҮН	15 607.6	16 693.9	107.0	8 308.5	144.9	8 453.4
Алтанбулаг	227.0	271.6	119.6	18.7	5.6	24.3
Ерөө	1 645.0	2 025.2	123.1	106.8	2.3	109.1
Зүүнбүрэн	158.8	167.7	105.6	10.6	8.8	19.4
Мандал	3 987.5	4 557.0	114.3	279.3	12.6	292.0
Орхон	103.9	112.5	108.3	6.8	0.8	7.6
Сант	121.0	152.3	125.8	8.1		8.1
Цагааннуур	498.6	425.0	85.2		13.2	13.2
Баянгол	330.0	337.5	102.3	179.3		179.3
Сайхан	2 739.8	1 744.5	63.7	5 984.7	18.1	6 002.8
Орхонтуул	201.7	242.1	120.1	6.3	1.6	7.9
Баруунбүрэн	192.3	219.0	113.9	62.5	3.7	66.2
Шаамар	260.1	324.5	124.8	2.1	2.6	4.7
Хүдэр	179.7	200.6	111.6	34.3		34.3
Сүхбаатар	4 517.5	5 442.8	120.5	1 272.9	62.5	1 335.3
Жавхлант	137.8	145.2	105.4	41.0	13.1	54.1
Түшиг	142.5	140.3	98.5	277.1		277.1
Хушаат	164.2	185.7	113.1	18.0		18.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс

1.5 ГЭМТ ХЭРЭГ**1.5.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО**

Сумын нэр	Гэмт хэргийн тоо				2019 I-V 2018 I-V
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
ДҮН	321	289	298	327	109.7
Алтанбулаг	19	21	14	29	207.1
Ерөө	18	17	22	24	109.1
Зүүнбүрэн	3	5	7	6	85.7
Мандал	97	89	72	99	137.5
Орхон	9	10	4	7	175.0
Сант	15	8	3	1	33.3
Цагааннуур	8	5	15	10	66.7
Баянгол	17	22	16	18	112.5
Сайхан	30	25	16	24	150.0
Орхонтуул	11	6	5	10	200.0
Баруунбүрэн	6	3	10	10	100.0
Шаамар	7	6	11	6	54.5
Хүдэр	4	11	17	16	94.1
Сүхбаатар	59	48	72	60	83.3
Жавхлант	8	4	6	1	16.7
Түшиг	7	5	3	2	66.7
Хушаат	3	4	5	4	80.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

1.5.2 БҮРТГЭГДСЭН ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ

Сумын нэр	Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	Бүртгэгдсэн захиргааны зөрчил бүгд	торгуульсан		Т/Х жолоодох эрх хассан
			иргэн	ААНБ	
ДҮН	73	11 744	361	0	343
Алтанбулаг	5	274	14		17
Ерөө	3	93	15		8
Зүүнбүрэн	2	16	6		3
Мандал	30	2 313	152		137
Орхон	1	46	3		5
Сант		39	5		4
Цагааннуур	3	140	7		3
Баянгол	3	4 171	20		29
Сайхан	5	1 456	18		37
Орхонтуул	1	7			1
Баруунбүрэн	2	63	4		2
Шаамар	1	762	12		4
Хүдэр		32	5		
Сүхбаатар	15	2 038	92		90
Жавхлант		189	4		3
Түшиг		11	2		
Хушаат	2	16	1		
Бусад аймаг		78	1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

1.5.3 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, сумдаар

Сумын нэр	Хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг г/х	Байгаль хамгаалах журмын эсрэг г/х	Өмчлөх эрхийн эсрэг г/х	малын хулгай	Тээврийн хэрэгслийн хөд-ний аюулгүй байдлын эсрэг г/х	Бусад
ДҮН	104	122	21	46	23	32
Алтанбулаг	6	10	1	3	1	9
Ерөө	3	1		18	1	1
Зүүнбүрэн	3	1		1		1
Мандал	43	35	1	14	2	5
Орхон	2	3			1	1
Сант		1	1			
Цагааннуур	2	6	1	2		
Баянгол	3	3	2	1	10	1
Сайхан	4	14	6		3	3
Орхонтуул	3	5	3			2
Баруунбүрэн	3	2	1		4	1
Шаамар	4			1		1
Хүдэр	1	10	4	5		
Сүхбаатар	24	30	1		1	5
Жавхлант						1
Түшиг	1			1		
Хушаат	2	1				1
Бусад аймаг						

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

1.6 ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД**1.6.1 ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧ, ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ**

Үзүүлэлт	Орсон		Гарсан		Бүгд		2019 I-V 2018 I-V
	2018 I-V	2019 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
Суудлын вагон	699	728	799	710	1 498	1 438	96.0
Ачааны вагон	41351	42 374	39 633	41 675	80 984	84 049	103.8
Зүтгүүрийн вагон	983	1 051	1 028	1 076	2 011	2 127	105.8
Суудлын автомашин	29394	31 202	29 904	31 486	59 298	62 688	105.7
Ачааны автомашин	12985	12 483	12 997	12 294	25 982	24 777	95.4
Нисэх онгоц							
Зорчигч монгол	101434	108 157	102 636	110 260	204 070	218 417	107.0
гадаад	23230	25 004	22 901	24 373	46 131	49 377	107.0
Ачаа тээш /мян.тн /	2251.6	2 151.2	329.6	134.6	2 581.2	2 285.8	88.6

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

2. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**2.1 МӨНГӨ, ЗЭЭЛ****2.1.1 АРИЛЖААНЫ БАНКУУДЫН МЭДЭЭ**, эхний 5-р сарын байдлаар, сая төг

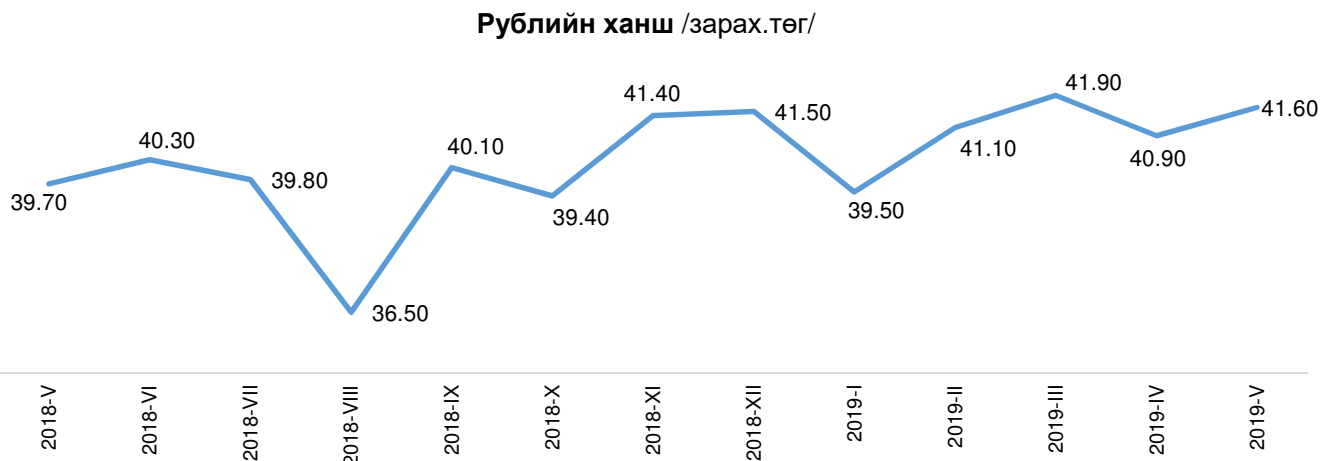
Банкууд	Цэвэр		Зээлийн өрийн үлдэгдэл	Чанаргүй зээл	Иргэдийн мөнгөн хадгаламж	Харилцахын үлдэгдэл
	Орлого	Зарлага				
ДҮН	46 771.4	48 374.5	321 300.1	8 567.4	97 550.1	35 125.5
Хаан банк СБ	10 372.0	10 821.0	96 856.9	1 903.9	30 379.7	11 615.9
Хаан банк ЗХ	3 317.4	4 050.5	44 719.7	776.7	12 228.7	9 562.9
ХХБанк ЗХ	1 922.4	1 897.4	13 074.4	35.2	4 321.7	3 906.9
ХХБанк Хөтөл	3 070.3	3 211.8	10 548.0	288.1	2 762.0	600.4
Төрийн банк СБ	16 788.4	16 904.3	66 054.9	646.0	20 531.1	6 239.1
Төрийн банк ЗХ	5 033.2	5 045.0	22 452.3	9.0	6 511.3	893.4
Хас банк СБ	1 187.5	1 413.8	20 384.0	494.4	7 643.7	431.1
Хас банк ЗХ	670.3	690.9	18 053.1	264.6	6 027.9	340.1
Хас банк Хөтөл	880.8	813.7	7 018.3	278.2	2 229.5	178.8
Голомт банк	3 529.1	3 526.1	22 138.5	3 871.3	4 914.5	1 356.9

Эх үүсвэр: Дархан-Уул аймаг Монгол банк

2.1.2 АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ ВАЛЮТЫН ХАНШ, 6-р сарын 13-ны байдлаар

Валютын нэр	Авах	Зарах
Рубль	40.20	41.60
Доллар	2650.00	2657.00
Евро	2981.00	3033.00
Юань	381.00	384.30
Иен	24.25	24.60
Английн фунт	3339.00	3409.00
Вон	2.17	2.26
Швейцарь франк	2642.00	2702.00

Эх үүсвэр: Хаан банк

2.2 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР**2.2.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ, сая.төг**

Үзүүлэлтүүд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1. Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	40 468.5	34 524.1	85.3
Орон нутгийн төсвийн орлого	12 846.4	8 817.6	68.6
Аймгийн төсвийн орлого	9 345.1	6 737.8	72.1
Сумдын төсвийн орлого	3 501.3	2 079.8	59.4
Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	3 748.4	2 748.4	73.3
Улсын төсвөөс олгох тусгай зориулалтын шилжүүлэг	20 825.9	20 825.9	100.0
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох шилжүүлэг	2 915.3	1 999.8	68.6
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн орлого/	0.6	0.6	100.0
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн хөгжлийн сан/	131.8	131.8	100.0
2.Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	40 695.1	29 789.3	73.2
Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	40 695.1	29 789.3	73.2
Сумдын орон нутгийн байгууллагуудын зарлага	33 117.3	25 391.0	76.7
Сумдын орон нутгийн хөгжлийн сан	1 143.0	31.0	2.7
Аймгийн шууд харьцдаг байгууллагуудын зарлага	7 577.8	4 398.2	58.0
Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	600.0	134.3	22.4
Аймгийн замын сангийн хөрөнгө оруулалт	349.0	0.0	-
Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	1 589.8	668.2	42.0
Халамжийн сан	157.1	82.2	52.3
Шууд харьцдаг төсвийн байгууллагуудын зарлага	4 664.1	3 338.5	71.6
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	217.8	175.0	80.4
Сумдын тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зарлага	24 020.7	19 936.1	83.0
Аймгийн тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зарлага	545.1	509.1	93.4
3. Аймгаас олгосон санхүүгийн дэмжлэг, орлогын шилжүүлэг	27 856.6	27 134.3	97.4
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	6 971.8	6 249.5	89.6
Сумдад олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	862.7	862.7	100.0
Хот тохижуулахын урсгал зардалд	58.9	58.9	100.0
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардалд	0.0	0.0	-
Хөрөнгө оруулалтын зардалд	1 055.0	803.8	100.0
Аймагт олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	1 589.8	893.0	56.2
Хөрөнгө оруулалтын зардалд	1 243.7	538.3	43.3
Усны татаас	21.7	21.7	100.0
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний хяналтын зардалд	163.5	163.5	100.0
Сумдад олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	20 487.2	20 487.2	100.0
Аймагт олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	338.7	338.7	100.0
Тусгай зориулалтын шилжүүлэг /салбараар/	20 825.9	20 825.9	100.0
Ерөнхий боловсролын сургууль	10 345.4	10 345.4	100.0
Хүүхдийн цэцэрлэг	7 220.4	7 220.4	100.0
Эрүүл мэндийн байгууллага	2 869.2	2 869.2	100.0
Газрын кадастрын байгууллага	194.0	194.0	100.0
Хүүхдийн байгууллага	196.9	196.9	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

2.2.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН МЭДЭЭ сумдаар, эхний 5 сарын байдлаар сая. төг

Сумын нэр	ОРЛОГО /сая.төг/			ОРОН НУТГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРЛАГА /сая.төг/		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Алтанбулаг	207.2	176.8	85.4	429.4	238.2	55.5
Баруунбүрэн	39.0	15.1	38.7	461.3	231.5	50.2
Баянгол	62.5	153.7	245.8	428.3	277.5	64.8
Ерөө	243.2	191.1	78.6	799.5	392.2	49.1
Жавхлант	22.1	58.0	262.5	285.1	204.4	71.7
Зүүнбүрэн	12.0	9.4	78.9	308.4	193.7	62.8
Мандал	584.8	576.1	98.5	1 857.0	1 088.0	58.6
Орхон	21.6	16.0	74.4	398.2	174.3	43.8
Орхонтуул	25.0	22.8	90.9	348.8	193.3	55.4
Сайхан	153.8	136.9	89.0	957.8	617.5	64.5
Сант	11.6	5.3	45.7	297.2	161.6	54.4
Сүхбаатар	565.4	521.3	92.2	666.8	505.3	75.8
Түшиг	48.7	17.7	36.4	357.0	214.1	60.0
Хүдэр	61.7	115.0	186.4	290.9	208.7	71.8
Хушаат	14.7	18.5	125.9	287.7	165.2	57.4
Цагааннуур	31.4	100.7	320.8	463.7	260.3	56.1
Шаамар	40.9	140.3	343.0	459.5	328.9	71.6
Сумдын дүн	2 145.5	2 274.8	106.0	9 096.6	5 454.9	60.0
Аймгийн төсөв	8 339.3	6 364.3	76.3	7 032.7	3 889.1	55.3
Дүн	10 484.8	8 639.1	82.4	16 129.2	9 344.1	57.9

2.2.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ АВЛАГЫН МЭДЭЭ сая.төг

Сумын нэр	Авлага			Өглөг		
	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ
Алтанбулаг	-	-	-	10.7	-	10.7
Баруунбүрэн	6.1	4.2	2.0	9.0	6.8	2.3
Баянгол	2.1	2.1	0.0	17.3	14.6	2.7
Ерөө	-	-	-	79.4	27.6	51.8
Жавхлант	3.1	0.6	2.6	30.8	1.7	29.1
Зүүнбүрэн	10.9	1.9	9.0	20.9	2.7	18.2
Мандал	-	-	-	143.1	8.0	135.0
Орхон	-	-	-	2.6	2.6	-
Орхонтуул	-	-	-	5.3	1.4	3.8
Сайхан	0.0	0.0	-	617.0	91.3	525.6
Сант	5.9	1.4	4.4	56.6	29.0	27.6
Сүхбаатар	-	-	-	39.0	-	39.0
Түшиг	-	-	-	15.7	-	15.7
Хүдэр	-	-	-	(13.7)	(12.4)	(1.3)
Хушаат	-	-	-	14.5	6.9	7.6
Цагааннуур	-	-	-	-	-	-
Шаамар	-	-	-	14.3	3.3	10.9
Дүн	28.1	10.2	18.0	1,062.4	183.8	878.7
Аймгийн төсөв	-	-	-	22.5	21.3	1.1
Дүн	28.1	10.2	18.0	1,084.9	205.1	879.8

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

2.3 ГАДААД ХУДАЛДАА**2.3.1 СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ ГААЛИЙН ГАЗРААР ДАМЖСАН ГАДААД ХУДАЛДАА**

Бараа эргэлт	Импорт /мян. \$/		Экспорт /мян.\$/		Нийт эргэлт /мян.\$/		<u>2019 I-V</u> 2018 I-V
	2018 I-V	2019 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
Сүхбаатар боомт	40 773.4	37 463.2	211.4	1 874.4	40 984.8	39 337.6	96.0
Алтанбулаг боомт	65 190.9	74 086.0	344.3	720.7	65 535.2	74 806.7	114.1
Алтанбулаг / Чөлөөт бүс /	94.4	526.0			94.4	526.0	5.6*
Дүн	106 058.7	112 075.2	555.7	2 595.2	106 614.4	114 670.4	107.6

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

2.4 ҮНЭ**2.4.1 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС**

Сэлэнгэ аймгийн хэрэглээний үнийн индекс	<u>2019.V</u> 2015	<u>2019.V</u> 2018.V	<u>2019.V</u> 2018.XII	<u>2019.V</u> 2019.IV
АЙМГИЙН ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	119.2	105.4	105.7	101.7
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	127.6	113.6	117.7	104.6
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	116.3	101.7	100.3	100.1
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	110.2	98.2	100.3	100.0
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	122.5	102.9	101.3	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	117.9	102.5	100.7	100.1
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	123.8	101.1	100.0	100.0
07. ТЭЭВЭР	116.0	104.8	98.3	101.5
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	97.4	99.4	99.4	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	110.3	101.2	100.0	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	117.4	100.0	100.0	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	106.8	100.0	100.0	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	125.1	103.9	101.8	100.0

2.4.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ

Өргөн хэрэглээний барааны нэр төрөл	2018-V	2019-V	<u>2019 - V</u> <u>2018 - V</u>
1. ХҮНСНИЙ БАРАА			
1 Талх, гурил, будаа			
Гурил /савласан, кг/	1100	1 100	100.0
Талх /орон нутгийн, ш/	1100	1 200	109.1
Нарийн боов /кг/	2500	2 500	100.0
Будаа /кг/	2400	2 400	100.0
Элсэн чихэр /кг/	2200	2 200	100.0
2 МАХ МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН			
Хонины мах /кг/	6500	8 500	130.8
Үхрийн мах /кг/	8000	9 800	122.5
Адууны мах /кг/	6000	8 000	133.3
Ямааны мах /кг/	5500	8 000	145.5
Дотор мах, цувдай /цусгүй/	3500	4 000	114.3
Хиам /чанасан, кг/	10000	10 000	100.0
3 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ			
Сүү /задгай, л/	800	1 000	125.0
Сүү /савласан, л/	2600	2 700	103.8
Тараг /задгай, л/	1200	1 300	108.3
Хорхой ааруул /задгай, чихэртэй, кг/	12000	15 000	125.0
Айраг /л/	3500	3 500	100.0
Хуурай сүү /кг, Орос, 25% тослогтой/	4500	4 500	100.0
Өндөг /ш/	350	350	100.0
4 Бүх төрлийн өөх тос			
Ургамлын тос /л/	3800	3 800	100.0
Өөхөн тос /кг/	1500	2 000	133.3
Шар тос /кг/	13000	13 000	100.0
Масло /задгай, кг/	4500	4 500	100.0
5 ХҮНСНИЙ НОГОО			
Төмс /кг/	1200	1 000	83.3
Лууван /кг/	1200	1 200	100.0
Манжин /кг/	1500	1 200	80.0
Байцаа /кг/	1500	1 500	100.0
Сонгино /кг/	1500	1 500	100.0
Өргөст хэмх /шилтэй, дарсан/	3500	3 500	100.0
Алаг салат /шилтэй, Urbanek, 630гр/	2300	2 300	100.0
2. ШАТАХУУН			
Бензин А - 80	1530	1 770	115.7
Бензин А - 92	1735	1 940	111.8
Дизелийн түлш	2020	2 400	118.8

Тайлбар: Үнийг Сүхбаатар хотын ханшаар авсан болно

2.4.3 МАЛЫН ҮНЭ, мян.төг

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Нас, хүйс	Х/Н	2018-V	2019-V
А.Малын үнэ				
1.Адуу				
Нас гүйцсэн	эр	толгой	800	850
	эм	толгой	750	-
Өсвөр насны	эр	толгой	550	-
	эм	толгой	500	-
2.Үхэр				
Нас гүйцсэн	эр	толгой	900	1 600
	эм	толгой	800	1 600
Өсвөр насны	эр	толгой	700	1 250
	эм	толгой	650	1 250
3.Хонь				
Нас гүйцсэн	эр	толгой	120	170
	эм	толгой	90	-
Төлөг	эр	толгой	0	130
	эм	толгой	0	130
4.Ямаа				
Нас гүйцсэн	эр	толгой	90	140
	эм	толгой	80	-
Борлон	эр	толгой	0	100
	эм	толгой	0	100

2.4.4 ХАА-н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, төгрөг

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Х/Н	2018-V	2019-V
1.Мах			
Тахианы	кг	6 500	900
Гахайны	кг	8 000	9 500
2.Хөөвөр, хялгас			
Адууны дэл	кг	8 000	4 000
Адууны сүүл	кг	8 000	4 000
3.Арьс, шир			
Адууны шир	ш	10 000	3 000
Үхрийн шир			
1.80-2.3 метрийн хэмжээтэй шир	ш	10 000	3 000
2.3-н метрээс дээш хэмжээтэй шир	ш	25 000	5 000
Хонины ноостой нэхий /өлөнтэй/ ямааны ноолуургүй арьс	ш	2 000	500
4.Хөдөө аж ахуйн бусад бүтээгдэхүүн			
Өндөг, дотоодын	ш	350	350
Зөгийн бал, дотоодын	кг	18 000	20 000
5.Газар тариалангийн бүтээгдэхүүний үнэ (дотоодын)			
Сонгино	кг	2 500	2 500

Тайлбар: Үнийг Сүхбаатар хотын ханшаар авсан болно

3. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

5.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

5.2.1 ТӨЛЛӨЛТ, төрлөөр

Малын төрлөөр	Төллөсөн эх, толгойгоор				Төллөлтийн хувь	
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2018 I-V	2019 I-V
Бүгд	562 226	508 011	547 271	554 567	75.5	76.3
Ингэ	78	63	64	133	36.6	83.6
Гүү	14 407	12 457	13 697	17 191	43.3	52.6
Үнээ	51 423	52 699	44 974	56 155	49.1	60.0
Эм хонь	294 066	267 231	289 269	279 881	82.2	80.4
Эм ямаа	202 252	175 561	199 267	201 207	79.8	79.7

5.2.2 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Төллөсөн эх, толгойгоор				Төллөлтийн хувь	
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2018 I-V	2019 I-V
Дүн	562 226	508 011	547 271	554 567	75.5	76.3
Алтанбулаг	17 505	15 416	17 391	21 938	72.7	85.5
Ерөө	25 881	21 132	29 111	27 407	89.3	84.7
Зүүнбүрэн	25 488	16 813	28 470	28 010	78.7	79.0
Мандал	39 730	39 185	14 939	25 117	30.7	53.2
Орхон	31 947	36 871	40 176	37 195	79.7	77.9
Сант	24 964	33 466	34 114	34 173	82.8	79.8
Цагааннуур	61 193	44 475	58 086	52 641	74.3	66.2
Баянгол	54 906	57 721	44 138	54 777	66.5	79.2
Сайхан	26 586	36 787	38 558	36 928	85.6	82.5
Орхонтуул	80 369	75 587	66 700	86 499	77.6	99.4
Баруунбүрэн	57 361	50 745	58 346	40 507	77.4	55.8
Шаамар	9 859	8 709	8 747	8 491	84.1	79.0
Хүдэр	9 510	4 292	8 637	4 333	64.8	31.1
Сүхбаатар	6 753	7 969	9 059	8 861	90.4	81.2
Жавхлант	39 449	26 616	40 055	38 403	96.8	95.1
Түшиг	17 357	18 191	23 701	21 647	85.7	79.9
Хушаат	33 368	14 036	27 043	27 640	71.0	70.0

5.2.3 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Төл бойжилт, толгой				Бойжилтын хувь
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2019 I-V
Бүгд	561 974	489 288	542 385	550 115	99.1
Ботго	76	60	64	133	100.0
Унага	14 315	12 209	13 422	16 957	98.6
Тугал	51 252	51 680	44 451	55 695	99.2
Хурга	294 225	256 158	287 184	277 981	99.2
Ишиг	202 106	169 181	197 264	199 349	98.9

5.2.4 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр

Сумын нэр	Төл бойжилт, толгой				Бойжилтын хувь
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2019 I-V
Бүгд	561 974	489 288	542 385	550 115	99.1
Алтанбулаг	17 427	15 360	17 210	21 719	99.0
Ерөө	25 815	19 422	29 290	27 707	100.0
Зүүнбүрэн	25 384	14 845	28 364	27 826	99.3
Мандал	39 910	38 854	14 662	24 960	99.3
Орхон	31 859	36 711	38 901	36 660	98.6
Сант	24 964	32 149	34 070	34 124	99.9
Цагааннуур	61 017	43 803	58 100	52 359	99.5
Баянгол	54 869	57 375	43 851	54 682	99.8
Сайхан	26 561	36 693	38 139	36 912	100.0
Орхонтуул	80 423	74 697	66 410	86 148	99.6
Баруунбүрэн	57 054	49 600	56 436	37 445	92.4
Шаамар	9 779	8 626	8 692	8 455	99.6
Хүдэр	9 496	4 202	8 601	4 303	99.3
Сүхбаатар	6 796	8 054	9 123	8 839	99.8
Жавхлант	39 785	20 224	40 195	38 693	100.0
Түшиг	17 265	18 098	23 405	21 647	100.0
Хушаат	33 570	10 575	26 936	27 636	99.6

5.2.5 ХОРОГДСОН ТӨЛ, малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Хорогдсон төл, толгойгоор				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
Бүгд	1 711	20 125	5 534	5 188	93.7
Ботго	2	3			0.0
Унага	92	248	275	234	85.1
Тугал	173	1 021	528	460	87.1
Хурга	668	12 122	2 363	2 176	92.1
Ишиг	776	6 731	2 368	2 318	97.9

5.2.6 ХОРОГДСОН ТӨЛ, сумаар

Сумын нэр	Хорогдсон төл, толгойгоор				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
Бүгд	1 711	20 125	5 534	5 188	93.7
Алтанбулаг	78	56	181	219	121.0
Ерөө	66	1 710	11	-	0.0
Зүүнбүрэн	142	1 968	106	184	173.6
Мандал	251	629	284	183	64.4
Орхон	88	160	1 275	535	42.0
Сант	0	1 317	44	49	111.4
Цагааннуур	176	672	10	282	28.2*
Баянгол	37	346	287	95	33.1
Сайхан	25	94	419	16	3.8
Орхонтуул	214	952	488	351	71.9
Баруунбүрэн	310	1 145	1 910	3 062	160.3
Шаамар	80	83	55	36	65.5
Хүдэр	86	90	36	30	83.3
Сүхбаатар	28	49	25	22	88.0
Жавхлант	0	7 300	-	-	0.0
Түшиг	92	93	296	-	0.0
Хушаат	38	3 461	107	124	115.9

Тайлбар-*дахин их

5.2.7 **ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ**, сумаар

Сумын нэр	Хорогдсон том мал, толгойгоор				Оны эхний малд эзлэх хувь
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2019 I-V
Дүн	2 050	45 740	8 802	2 910	0.2
Алтанбулаг	76	3 260	144	108	0.2
Ерөө	51	6 255	38	10	0.0
Зүүнбүрэн	32	5 086	208	183	0.2
Мандал	576	926	1 148	414	0.4
Орхон	31	900	576	95	0.1
Сант	9	962	179	132	0.2
Цагааннуур	112	4 743	152	467	0.3
Баянгол	68	764	645	75	0.1
Сайхан	184	565	941	81	0.1
Орхонтуул	319	4 862	3 242	115	0.1
Баруунбүрэн	238	1 340	993	641	0.4
Шаамар	77	545	59	82	0.3
Хүдэр	97	5 028	256	83	0.3
Сүхбаатар	68	166	95	121	0.5
Жавхлант	0	5 391	18	12	0.0
Түшиг	58	47	55	178	0.3
Хушаат	54	4 900	53	113	0.1

5.2.8 **ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ**, сумаар

Сумын нэр	Өвчнөөр хорогдсон мал, толгойгоор				Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2019 I-V
Дүн	178	6 122	410	29	1.0
Алтанбулаг	25	2 175			
Ерөө					
Зүүнбүрэн					
Мандал			13	21	5.1
Орхон					
Сант	3	27	16		
Цагааннуур					
Баянгол					
Сайхан	33		40		
Орхонтуул	88	214	264		
Баруунбүрэн					
Шаамар	6	28	15	4	4.9
Хүдэр	17	3 678	60	1	1.2
Сүхбаатар	6			3	2.5
Жавхлант					
Түшиг			2		
Хушаат					

5.2.9 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ХОРОГДОЛ, сумаар

Сумын нэр	Хээлтэгч малын хорогдол			
	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V
Дүн	533	17 534	2 541	1 144
Алтанбулаг	18	813	125	74
Ерөө	0	1 865	32	4
Зүүнбүрэн	15	3 546	80	99
Мандал	211	566	434	297
Орхон	0	299	215	33
Сант	1	232	12	23
Цагааннуур	49	1 356	37	126
Баянгол	12	314	265	13
Сайхан	46	149	345	23
Орхонтуул	40	441	471	115
Баруунбүрэн	0	0	298	190
Шаамар	36	322	29	44
Хүдэр	18	2 415	106	9
Сүхбаатар	17	75	27	13
Жавхланта	0	2 554	1	-
Түшиг	16	22	44	46
Хушаат	54	2 565	20	35

5.2.10 ТАРИАЛАЛТЫН МЭДЭЭ, сумаар, га

Сумын нэр	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
Хүнсний ногоо					
Дүн	1 600.8	1 899.6	1 561.4	1 501.3	96.2
Алтанбулаг	26.5	36.3	29.4	9.8	33.3
Ерөө	33.0	27.0	22.8	33.1	145.1
Зүүнбүрэн	134.4	157.3	174.5	157.0	90.0
Мандал	330.0	389.5	323.7	258.0	79.7
Орхон	121.0	128.0	112.0	116.0	103.6
Сант	53.4	72.3	80.7	43.5	53.9
Цагааннуур	90.0	323.0	64.0	198.0	309.4
Баянгол	62.4	60.2	68.8	14.5	21.1
Сайхан	271.0	243.6	167.0	188.5	112.9
Орхонтуул	34.7	44.3	30.2	39.1	129.5
Баруунбүрэн	55.0	75.1	76.1	51.5	67.7
Шаамар	155.1	138.4	143.5	100.5	70.0
Хүдэр	12.0	6.0	15.0	2.0	13.3
Сүхбаатар	30.5	38.6	32.5	26.5	81.5
Жавхланта	114.4	50.5	77.3	95.6	123.7
Түшиг	11.4	22.0	25.4	22.5	88.6
Хушаат	66.0	87.5	118.5	145.2	122.5

5.2.10– н үргэлжлэл

Сумын нэр	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
Үр тариа					
Дүн	126 577.0	148 987.2	132 388.1	127 808.8	96.5
Алтанбулаг	5 020.0	4 359.0	4 740.0	3 770.0	79.5
Ерөө	11 143.0	13 566.2	13 939.9	12 592.2	90.3
Зүүнбүрэн	7 881.0	8 177.0	8 975.0	7 961.0	88.7
Мандал	6 500.0	7 444.0	6 350.0	6 100.0	96.1
Орхон	7 824.0	7 945.0	8 386.0	8 028.0	95.7
Сант	1 295.0	3 475.0	3 626.0	1 265.0	34.9
Цагааннуур	19 377.0	29 975.0	23 112.0	20 802.0	90.0
Баянгол	4 704.0	6 631.0	6 018.0	5 171.0	85.9
Сайхан	12 050.0	13 386.0	9 013.2	11 641.0	129.2
Орхонтуул	10 364.0	13 011.0	7 991.0	9 852.0	123.3
Баруунбүрэн	9 010.0	10 140.0	8 953.0	8 822.0	98.5
Шаамар	1 512.0	1 971.0	2 612.0	1 738.6	66.6
Хүдэр	6 590.0	3 914.0	5 440.0	5 910.0	108.6
Жавхлант	5 300.0	6 938.0	7 000.0	7 480.0	106.9
Түшиг	3 641.0	6 657.0	8 412.0	6 459.0	76.8
Хушаат	14 366.0	11 398.0	7 820.0	10 217.0	130.7
Төмс					
Дүн	2 526.3	2 239.0	1 949.3	1 974.6	101.3
Алтанбулаг	95.0	51.0	56.0	1.4	2.5
Ерөө	42.0	32.0	40.6	74.0	182.3
Зүүнбүрэн	105.0	35.0	26.4	25.0	94.7
Мандал	550.0	600.0	470.0	420.0	89.4
Орхон	320.0	195.0	300.0	300.0	100.0
Сант	101.0	180.0	215.0	135.0	62.8
Цагааннуур	365.0	209.0	100.0	218.3	2.1*
Баянгол	75.8	85.0	52.0	51.0	98.1
Сайхан	375.0	256.0	170.0	235.0	138.2
Орхонтуул	30.0	20.0	7.0	41.9	5.9*
Баруунбүрэн	55.0	95.0	90.0	70.0	77.8
Шаамар	68.0	70.0	65.0	60.0	92.3
Хүдэр	45.0	70.0	45.0	30.0	66.7
Сүхбаатар	45.0	67.0	61.0	43.0	70.5
Жавхлант	59.0	30.0	38.0	35.0	92.1
Түшиг	12.5	25.0	23.8	19.0	79.8
Хушаат	183.0	219.0	189.5	216.0	114.0

5.3 АЖ ҮЙЛДВЭР**5.3.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбараар, сая.төг**

Салбараар	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	Нийт дүнд эзлэх хувь				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
					2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
Бүгд	89 133.2	66 759.7	135 981.8	157 251.6	100.0	100.0	100.0	100.0	115.6
Уул,уурхай	46 740.1	30 854.8	81 575.9	90 461.3	52.4	46.2	60.0	57.5	110.9
Төмрийн хүдэр	44 280.0	30 014.7	81 575.9	89 693.0	94.7	97.3	100.0	99.2	110.0
Алт	2 460.1	840.1	-	-	5.3	2.7	-	-	-
Нүүрс	-	-	-	768.3	-	-	-	0.8	-
Хүнс	28 287.9	16 286.8	37 810.5	42 247.1	31.7	24.4	27.8	26.9	111.7
Барил.материал	10 767.5	14 937.1	11 523.1	19 129.2	12.1	22.4	8.5	12.2	166.0
Цемент, шохой	7 121.0	10 983.2	11 521.1	18 093.4	8.0	16.5	8.5	11.5	157.0
Бусад	3 337.7	4 681.0	5 072.3	5 414.0	3.7	7.0	3.7	3.4	106.7

5.3.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ, салбараар, сая.төг

Салбараар	2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	Нийт дүнд эзлэх хувь				<u>2019 I-V</u> <u>2018 I-V</u>
					2016 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	
Бүгд	109 747.1	119 586.5	139 258.7	187 333.7	100.0	100.0	100.0	100	134.52
Уул,уурхай	70 287.2	59 844.8	81 581.6	114 416.5	64.0	50.0	58.6	61.1	140.25
Алт	94.1	935.8	-	-	0.1	0.8	-	-	-
Нүүрс	35.7	988.5	5.6	876.8	0.1	1.7	-	0.8	-
Төмрийн хүдэр	65 581.4	58 460.6	81 575.9	113 539.7	93.3	97.7	100.0	99.2	139.2
Хүнс	16 799.4	36 546.2	38 551.6	43 994.4	15.3	30.6	27.7	23.5	114.1
Барил. материал	19 322.7	18 132.0	14 095.5	23 517.4	17.6	15.2	10.1	12.6	166.8
Цемент, шохой	7 121.0	18 132.0	14 093.0	22 403.4	36.9	100.0	100.0	95.3	159.0
Бусад	3 337.8	5 063.5	5 030.0	5 405.4	3.0	4.2	3.6	2.9	107.5

5.3.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүн	Х / н	2016 I- V	2017 I- V	2018 I- V	2019 I-V			2019 I-V 2018 I-V
					Компани	ЖДҮ	Дүн	
Төмрийн хүдэр	мян.тн	373.8	322.1	864.6	689.5		689.5	79.7
Алт	кг	35.7	34.3					
Цемент	мян.тн	30.9	51.7	44.9	67.9		67.9	151.1
Шохой	тн	7 323.1	17 236.1	10 023.0	15 305.5		15 305.5	152.7
Дулаан	мгк	78.7	117.2	85.7	89.6		89.6	104.6
Зүсмэл	м3	2 832.0	3 233.3	3 044.1	4 138.8		4 138.8	136.
Архи	мян.л	2 089.1	2 171.9	2 717.7	2 887.2		2 887.2	106.2
Спирт	мян.л	1 205.7	1 111.4	1 185.6	1 261.0		1 261.0	106.4
Нарийн боов	тн	61.0	64.0	55.4		22.6	22.6	40.7
Талх	тн	287.2	100.6	96.4		53.9	53.9	55.9
Хэрчсэн гурил	мян.ш	97.6	10.5	3.9		8.1	8.1	210.4

5.3.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, сумаар, сая.төг

Сум	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V
Дүн	66 759.7	135 981.8	157 251.6
Алтанбулаг	-	8.7	30.0
Ерөө	27295.0	81939.7	90 421.9
Зүүнбүрэн	-	-	1.5
Мандал	15458.1	37956.1	42 237.7
Орхон	-	-	-
Сант	10.3	16.8	16.8
Цагааннуур	140.8	115.6	7.7
Баянгол	890.4	280.0	-
Сайхан	10254.2	12027.5	20 190.7
Орхонтуул	17.5	6.1	14.2
Баруунбүрэн	-	6.0	2.4
Шаамар	-	12.1	11.6
Хүдэр	240.2	110.8	162.9
Сүхбаатар	12450.3	3498.6	3 359.3
Жавхлант	-	-	-
Түшиг	-	-	783.3
Хушаат	2.9	3.8	11.6

5.3.5 ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ /сумдаар/

Сумын нэр	Талх		Банш, бууз, хуушуур		Нарийн боов		зайрмаг	
	тн	сая.төг	тн	сая.төг	тн	сая.төг	тн	сая.төг
Дүн	69.1	75.8	0.8	3.4	30.4	74.2	23.0	4.6
Мандал	37.0	38.4	0.3	1.4	19.2	41.6	-	-
Сант	8.0	12.0	-	-	-	-	-	-
Цагааннуур	-	-	-	-	-	-	-	-
Сайхан	-	-	0.5	2.0	-	-	-	-
Орхонтуул	6.0	10.1	-	-	-	-	-	-
Шаамар	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	11.3	8.5	-	-	11.2	32.6	23.0	4.6
Хушаат	6.8	6.8	-	-	-	-	-	-
Баянгол	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүнбүрэн	-	-	-	-	-	-	-	-

Сумын нэр	хэрчсэн гурил		Бялуу		Бусад	Үйлдвэрлэлт сая.төг	Борлуулалт сая.төг
	мян.ш	сая.төг	тн	сая.төг	сая.төг		
Дүн	11.2	14.6	4.0	62.9	5.9	637.0	730.1
Мандал	0.9	1.2	-	-	341.7	424.3	488.8
Сант	3.0	4.8	-	-	-	16.8	19.5
Цагааннуур	-	-	-	-	7.7	7.7	9.6
Сайхан	-	-	0.4	6.0	18.5	26.5	29.5
Орхонтуул	2.0	3.9	-	-	-	14.0	15.1
Шаамар	-	-	-	-	11.6	11.6	11.3
Сүхбаатар	5.3	4.7	3.6	56.9	20.6	127.9	142.4
Хушаат	-	-	-	-	-	6.8	12.1
Баянгол	-	-	-	-	-	-	-
Зүүнбүрэн	-	-	-	-	- 1.5	1.5	1.8

6 БУСАД

6.2 МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗРААС ХИЙСЭН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ

Үзүүлэлт	Шалгалт		зөвлөн туслах үйлчилгээ		Зөрчил		Нөхөн төлбөр		Торгууль шиитгэвэр/ /мянган төгрөг/	
	Шалгалтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Шалгалтанд хамрагдсан иргэн	Хяналтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Хяналтанд хамрагдсан иргэн	илрүүлсэн зөрчил	арилгуулсан зөрчил	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/
Нийт	492	76	262	146	1 925	457	4 656	1 348	18 100	10 950
Хүнсний чанар, стандартын хяналт	159	16	104	31	366	167			1 900	1 600
Мал үржлийн хяналт										
Мал эмнэлгийн хяналт	23	15	7	8	97	18				
Ургамал хамгаалал, хорио цээрийн хяналт	28	2	15	23	130	6				
Таримал ургамлын үрийн хяналт			15	2						
Байгаль орчны хяналт	35	3	17		65	20	1 348	1 348	1 500	1 500
Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналт	56	33	41	74	164	112			2 100	1 200
Эм, биобэлдмэлийн хяналт	55	2	15		263	19	300		3 250	300
Хөдөлмөрийн хяналт	4		3		34	5	3 456		3 000	
Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналт	15		8		42	10				
Нийгмийн хамгааллын хяналт	3		2		18				400	400
Барилгын техникийн хяналт	12		4		174	6			5 000	5 000
Авто замын хяналт	16	5	7	8	117	16			750	750
Эрчим хүчний хяналт	19		5		52	8			200	200
Тээвэр (авто, усан) -ийн хяналт /Өргөх механизм, Хот байгуулалт/	9		4		95	8				
Харилцаа, холбооны хяналт	8		6		59					
Хэмжил зүйн хяналт	15		3		48	14				
Боловсролын хяналт	21		2		153	24				
Соёлын хяналт	13		4		48	24				
Цөмийн болон цацрагийн хяналт	1									

Эх үүсвэр: Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар

6.3 ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗАР

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2018 I-V	2019 I-V
Үзлэг шалгалт:			
Объект	тоо	473	312
Айл өрх	тоо	472	17
Илрүүлсэн зөрчил	тоо	1319	1248
Арилгуулсан зөрчил	тоо	335	325
Гарсан гал:		-	-
Объектод	тоо	49	73
Ой, хээр	тоо	2	6
Учирсан хохирол	сая.төг	296.1	386.9
Торгууль	сая.төг	-	-
Аварсан:			
Эд хөрөнгө	сая.төг	1392.5	935.3
Барилга, байшин	тоо	29	41
Машин, техник	тоо	-	2
Захиргааны арга хэмжээ		-	-
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	тоо	2	14
Албан тушаалтан	тоо	1	1
Иргэн	тоо	20	25
Сурталчилгаа		-	-
Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр	тоо	66	20
Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад лекц яриа	тоо	127	30
Усны осол:			
Аварсан хүн	тоо	1	-
Нуранга:		-	-
Аварсан хүн	тоо	-	-
Заавал биелүүлэх албан шаардлага	тоо	184	191
Мэдэгдэл	тоо	456	66
Гал унтраах анги дуудлагаар гарсан	тоо	41	63
Гал дээр ажиллаж унтраасан	тоо	39	56
Гал түймэр гарсан тухай акт	тоо	22	20
Танилцуулга, дүгнэлт	тоо	24	46
Ажиллагаа зогсоох тогтоол	тоо	-	-
Өөрөө унтраасан	тоо	-	9
Зөрчлийн тэмдэглэл	тоо	-	20
Мэдээллээр ирсэн	тоо	9	11

Эх үүсвэр: Аймгийн Онцгой байдлын газар

6.4 ТҮҮВЭР СУДАЛГАА

Үзүүлэлт сар	Өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгаа		Ажиллах хүчний судалгаа		Дүн	
	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал
Дүн	170	850 000	260	810 000	430	1 630 000
1	34	170 000	50	150 000	84	320 000
2	34	170 000	50	150 000	84	320 000
3	34	170 000	60	180 000	94	350 000
4	34	170 000	50	180 000	94	320 000
5	34	170 000	50	150 000	84	320 000